

Canllaw i athrawon ar hunanwerthuso ysgol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.cymru.gov.uk

Pecyn Cyfnod Allweddol 4

D.
Dadansoddi data perfformiad ysgol
Dadansoddiad enghreifftiol
Cyfnod Allweddol 4 2010/11

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau am y pecyn hwn at:

Y Gangen Gwybodaeth a Gwella Ysgolion

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

Ffôn: 029 2082 6014

e-bost: IMS@cymru.gsi.gov.uk

Copiau ychwanegol

Mae'r ddogfen hon ar gael o wefan Llywodraeth Cymru yn
dysgu.cymru.gov.uk

1. **SUT I DDEFNYDDIO'R DDOGFEN (D) 'DADANSODDI DATA
PERFFORMIAD YSGOL:**

DADANSODDIAD ENGHREIFFTIOL CYFNOD ALLWEDDOL 4'

- 1.1 Mae'r **Dadansoddiad Enghreifftiol** hwn (d) yn disgrifio un dull o werthuso data perfformiad ysgol er mwyn nodi materion i ymchwilio ymhellach iddynt a/neu weithredu yn eu cylch.
- 1.2 Defnyddiwyd y dogfennau data perfformiad canlynol o ysgol enghreifftiol ar gyfer y gwerthusiad hwn:
- (a) **Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd CA4**
 - (b) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4**
 - (c) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Perfformiad CA4**
- 1.3 Mae dogfen (ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol - CA4** yn rhoi crynodeb o gynnwys y rhain. Bydd angen i chi nodi mis rhyddhau'r datganiad (a roddir ym mharagraff 1.2 o'r ddogfen **Trosolwg**) er mwyn dod o hyd i'r datganiad cywir yn y **Llinell Amser**, oherwydd caiff y rhain eu rhyddhau fwy nag unwaith yn ystod y flwyddyn wrth i gynnwys gael ei ychwanegu neu ei ddiweddarau. Noder bod dogfennau data perfformiad (a), (b) ac (c) yn cynnwys data hyd at flwyddyn academiaidd 2010-11.
- 1.4 Cyfeirir at ddogfennau (ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol - CA4** a (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** drwy gydol y **Dadansoddiad Enghreifftiol** hwn. Dylai cyfeirio at y dogfennau hyn wrth i chi ddarllen y **Dadansoddiad Enghreifftiol** hwn eich helpu i ddeall y cyd-destun ac egluro'r data a geir ynddo ymhellach.
- 1.5 Darperir Geirfa ar wahân, sy'n cynnwys talfyriadau ac acronymau, yn y ddogfen Trosolwg hefyd.

2. DADANSODDIAD ENGHREIFFTIOL: CEFNDIR

- 2.1 Mae'n rhaid i gyrff llywodraethu bennu targedau o ran perfformiad ac absenoldeb a'u cyflwyno i'r awdurdod lleol erbyn 31 Rhagfyr. Dylai'r targedau hyn adlewyrchu blaenoriaethau'r ysgol a nodwyd drwy waith hunanwerthuso (Gweler adrannau 2 a 4 o ddogfen (ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol** am ragor o fanylion).
- 2.2 Gall y wybodaeth sydd ar gael cyn dechrau'r flwyddyn academiaidd gael ei defnyddio i baratoi ar gyfer dechrau'r hunanwerthusiad, sy'n hanfodol er mwyn nodi'r blaenoriaethau hyn. Mae hyn yn cynnwys:

2.2.1. (a) Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd CA4

(2010-11). Caiff yr adroddiad hwn ei ryddhau ym mis Rhagfyr y flwyddyn flaenorol, ac mae'n crynhoi perfformiad yr ysgol ar gyfer y flwyddyn a oedd newydd ddod i ben (2010-11) ac yn ei gymharu â pherfformiad yr ALI a Chymru. Drwy ddadansoddi'r adroddiad hwn, gellir llunio barn gyffredinol ar berfformiad yr ysgol. I gael rhagor o fanylion gweler:

(ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol.**

2.2.2 (b) Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4

(2010-11) ac (c) Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Perfformiad CA4 (2010-11). Caiff y pecynnau hyn eu rhyddhau ym mis Rhagfyr 2011 a mis Ionawr 2012 yn y drefn honno. Maent yn cynnwys dadansoddiadau perfformiad llawer manylach ar gyfer 2010-11 nag (a) **Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd CA4**. Gellir eu defnyddio i ddadansoddi perfformiad ysgol yn fanwl er mwyn nodi cryfderau a meysydd i'w gwella.

2.2.3. Datganiad rhagarweiniol **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan** o **Deuluoedd o ysgolion** - Caiff y ddogfen hon ei rhyddhau ym mis Gorffennaf. Rhestr o ysgolion mewn cyd-destunau tebyg yw hon, a disgwylir i ysgolion gymharu eu perfformiad â'r ysgolion hyn a gweithio gyda hwy i nodi a rhannu arfer gorau. I gael rhagor o fanylion gweler:

(ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol - CA4**

(dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4**

a'r **Eirfa**.

2.3 Bydd y wybodaeth sydd ar gael ar ôl dechrau'r flwyddyn academiaidd yn cynnwys data perfformiad ar gyfer y flwyddyn sydd newydd ddod i ben (2011-12):

- Caiff **Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd** ynghyd â data dros dro ar gyfer 2011-12 eu rhyddhau ym mis Hydref.
- Caiff **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4** a **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Perfformiad CA4** ynghyd â data dros dro ar gyfer 2011-12 eu rhyddhau ym mis Hydref hefyd. Fe'u rhyddheir ryw wythnos neu ddwy ar ôl yr **Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd** oherwydd y gwaith dadansoddi sylweddol sydd ynghlwm wrth lunio'r pecynnau ar gyfer pob cyfnod allweddol i bob ysgol yng Nghymru.

Dylid gwneud gwaith hunanwerthuso yn yr ysgol eto pan ddaw'r rhain ar gael, fel y gallir ailystyried blaenoriaethau a nodwyd mewn gwaith hunanwerthuso cynharach a'u diwygio lle bo angen. I gael rhagor o fanylion gweler:

(ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol - CA4**

2.4 Yn y tudalennau nesaf, ceir dadansoddiad enghreifftiol ar wahân o bob un o ddogfennau data perfformiad (a), (b) ac (c) er mwyn rhoi enghreifftiau o rai o'r materion a'r camau gweithredu allweddol y gallir eu tynnu o bob un:

- Adran 3: (a) **Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd CA4**
- Adran 4: (b) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4**
- Adran 5: (c) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Perfformiad CA4**

3. DADANSODDIAD ENGHREIFFTIOL (A)

ADRODDIAD CRYNODEB O GYRAEDDIADAU YSGOL UWCHRADD 2010/11

Cyflwyniad

- 3.1 Mae'r nodiadau canlynol yn tynnu sylw at bwyntiau allweddol y gellir eu tynnu o adroddiad enghreifftiol Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd 2010/11 sydd wedi'i gynnwys yn y Canllaw hwn ar Hunanwerthuso Ysgol.
- 3.2 Mae'r adroddiad yn rhoi gwybodaeth gyd-destunol am yr ysgol ac yn edrych ar berfformiad disgyblion 15 oed a 17 oed (yn achos ysgolion â chweched dosbarth) gan ddefnyddio'r dangosyddion perfformiad allweddol canlynol:

Dangosyddion Allweddol - disgyblion 15 oed:

- **Trothwy Lefel 1:** lefel o ddysgu sy'n cyfateb i 5 TGAU ar radd D i G.
- **Trothwy Lefel 2:** lefel o ddysgu sy'n cyfateb i 5 TGAU ar radd A* i C.
- **Trothwy Cynwysedig Lefel 2:** lefel o ddysgu sy'n cyfateb i 5 TGAU ar radd A* i C gan gynnwys Cymraeg/Saesneg a Mathemateg.
- **Dangosydd Pynciau Craidd (DPC):** Mae'r DPC yn fesur o gyrhaeddiad cyffredinol. Mae'n rhaid i asesiadau ddangos bod disgyblion yn dysgu i lefelau sy'n cyfateb i TGAU ar raddau A*-C ym mhob un o'r pynciau craidd, sef Cymraeg neu Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth, i gyflawni'r DPC.
- **Sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach:** Am bob cymhwyster a gymeradwyir, rhoddir sgôr pwyntiau am gyflawniad yn y cymhwyster hwnnw, sy'n amrywio yn aml yn ôl y radd a gyflawnir. Caiff sgoriau pwyntiau eu safoni ar draws pob cymhwyster. Y sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach yw swm cyfartalog y cyfanswm pwyntiau a ddyfarnwyd i bob disgybl.
- **Sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach wedi'i chapio:** Mae'r sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach yn cynnwys pob cymhwyster a gymeradwyir i'w ddefnyddio â disgyblion cyn 16 oed yng Nghymru (gweler uchod). Cyfrifir y sgôr pwyntiau wedi'i chapio ar sail yr wyth canlyniad gorau. Lle llwyddwyd i

gyflawni Bagloriaeth Cymru, caiff pob elfen ohoni ei chyfrif yn gymhwyster unigol.

Dangosyddion Allweddol - disgyblion 17 oed:

- **Trothwy Lefel 3:** lefel o ddysgu sy'n cyfateb i 2 Safon Uwch
- **Sgôr pwyntiau cyfartalog ehangach:** Gweler y diffiniad uchod.

3.3 Gan mai **Pecyn Canllaw i Athrawon ar Hunanwerthuso Ysgol: Cyfnod Allweddol 4** yw hwn, bydd yr adran hon yn rhoi pwyntiau allweddol ar berfformiad disgyblion 15 oed ac nid rhai 17 oed.

Hunanwerthuso

3.4 Cyd-destun

- Ysgol Uwchradd Cyfrwng Saesneg (11-18 oed)
- Nifer y disgyblion 15 oed ar y gofrestr: 162 (86 o fechgyn / 76 o ferched)
- Canran y disgyblion o oedran ysgol gorfodol sy'n gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim (FSM) - 14% (cyfartaledd dros dair blynedd)
- Nifer yr Unedau AAA / Dosbarthiadau Arbennig - 1
- Cynigir Bagloriaeth Cymru

3.5 Rhai pwyntiau perfformiad allweddol

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi rhai materion perfformiad allweddol y gellir eu tynnu o adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd 2010/11 sydd wedi'i gynnwys yn y Canllaw hwn ar Hunanwerthuso Ysgol.

Mesurau Perfformiad:	Cymhariaeth â chyfartaleddau'r ALI a Chymru 2010/11 % y disgyblion 15 oed sy'n cyflawni	Perfformiad yr ysgol dros dair blynedd 2008/09 - 2010/11 % y disgyblion 15 oed sy'n cyflawni
Dangosydd Pynciau Craidd (DPC)	Pob disgybl yn is na chyfartaledd Cymru Merched yn is a bechgyn yn uwch na chyfartaleddau rhywiau perthnasol yr ALI	Pob Disgybl: tuedd ar i lawr Dirywiad sylweddol o ran bechgyn a merched. Ymhlith merched mae'r dirywiad mwyaf - gostyngiad o 9 pwynt canran ers 2008-09.
Lefel 1	Merched a bechgyn ychydig yn uwch na/yr un peth â chyfartaleddau rhywiau perthnasol yr ALI a Chymru	Pob Disgybl: tuedd ar i lawr
Lefel 2	Pob disgybl yn is na chyfartaleddau'r ALI ac yn llawer is na chyfartaleddau Cymru	Pob Disgybl: tuedd ar i lawr
Lefel 2 Cynwysedig	Pob disgybl yn is na chyfartaledd Cymru Merched yn llawer is na chyfartaledd rhywiau perthnasol Cymru Merched yn is a bechgyn yn uwch na chyfartaleddau rhywiau perthnasol yr ALI	Pob Disgybl: tuedd ar i lawr Dirywiad sylweddol o ran bechgyn a merched. Ymhlith merched mae'r dirywiad mwyaf - gostyngiad o 9 pwynt canran ers 2008-09.
<u>Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Wedi'i Chapio</u>	Pob Disgybl yn uwch na chyfartaleddau'r ALI ond ychydig yn is na chyfartaleddau Cymru	Amherthnasol
Sgôr Pwyntiau	Pob disgybl yn uwch na	Pob Disgybl: tuedd ar i fyny

Cyfartalog Ehangach	chyfartaleddau'r ALI a Chymru	
----------------------------	-------------------------------	--

Data Perfformiad Eraill:

- Nid oedd unrhyw ddisgybl 15 oed wedi ennill Cymwysterau Lefel Mynediad yn unig¹
- Lefelau isel o ddisgyblion 15 oed yn gadael addysg amser llawn heb gymhwyster cydnabyddedig

3.6 Materion a champau gweithredu

MATER 1: Mae perfformiad wedi gostwng ym mhob un o'r dangosyddion allweddol dros y tair blynedd diwethaf (*ac eithrio'r Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Wedi'i Chapio a'r Sgôr Pwyntiau Cyfartalog Ehangach*).

CAM GWEITHREDU 1: Adolygu perfformiad mewn Saesneg a mathemateg a'u heffaith ar Lefel 2 Cynwysedig a'r DPC.

Ymchwilio i gyfraniad pynciau craidd a di-graidd i Lefel 1 a Lefel 2.

MATER 2: Mae lefelau perfformiad yn is na pherfformiad Cymru ar gyfer Lefel 2, Lefel 2 Cynwysedig a'r DPC.

CAM GWEITHREDU 2: Adolygu perfformiad mewn Saesneg a mathemateg a'u heffaith ar Lefel 2 Cynwysedig a'r DPC.

¹ Mae cymwysterau lefel mynediad yn gymwysterau penodol sy'n canolbwyntio ar bwnc neu faes dysgu penodol. Maent yn datblygu gwybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth sylfaenol, yn helpu i fagu hyder ac yn paratoi disgyblion ar gyfer mwy o ddysgu a gwaith.

Ymchwilio i gyfraniad pynciau craidd a di-graidd i Lefel 2.

MATER 3:

Mae bechgyn yn perfformio'n well ac mae merched yn perfformio'n waeth na chyfartaleddau rhywiau perthnasol yr ALI ar gyfer Lefel 2 Cynwysedig a'r DPC.

CAM GWEITHREDU 3:

Ymchwilio i'r rhesymau pam nad yw'r merched yn perfformio cystal â'r bechgyn o gymharu â chyfartaleddau perthnasol y rhywiau.

6. DADANSODDIAD ENGHREIFFTIOL (B):

SETIAU DATA CRAIDD CYMRU GYFAN: PECYN CYD-DESTUNOL CA4

Cyflwyniad

- 4.1 Mae'r nodiadau canlynol yn tynnu sylw at bwyntiau allweddol y gellir eu tynnu o Becyn Cyd-destunol CA4 enghreifftiol Setiau Data Craidd Cymru Gyfan sydd wedi'i gynnwys yn y Canllaw hwn ar Hunanwerthuso Ysgol. Mae'r Pecyn Cyd-destunol hwn yn disgrifio'r cyd-destun y mae'r ysgol yn gweithredu ynddo, a hefyd yn rhoi trosolwg o berfformiad.
- 4.2 Gweler (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael esboniad cynhwysfawr o sut i ddefnyddio'r Pecyn Cyd-destunol hwn.

Hunanwerthuso

4.3 **Data Cyd-destunol Allweddol**

- 875 o ddisgyblion o oedran ysgol statudol (450 o fechgyn / 425 o ferched) (Siart 1.1a)
- 162 o ddisgyblion 15 oed (86 o fechgyn / 76 o ferched) (Siart 1.3a)
- Cefndir ethnig - 3% yn Brydeinwyr nad ydynt yn wyn (Siart 1.1b)
- Disgyblion â Saesneg fel Iaith Ychwanegol (SIY) - Nid oes unrhyw ddisgyblion sy'n caffael SIY yn newydd i Saesneg. Yn yr ALI mae 10% o ddisgyblion SIY yn newydd i Saesneg (Siart 1.1c)
- Anghenion Addysgol Arbennig (AAA) (Siart 1.2a)
 - Gweithredu gan yr Ysgol 8.8% (yn is na chyfartaledd yr ALI)
 - Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy 8.23% (yn uwch na chyfartaledd yr ALI)

- Â Datganiad 0.91%
- 14.03% o ddisgyblion â hawl i gael prydau ysgol am ddim (FSM) - Grŵp Meincnodi FSM² 2 (Siart 1.2b)

D.S. Oherwydd bod polisi AAA a'r cyfleusterau i ddisgyblion ag AAA yn amrywio'n fawr rhwng ALLau, nid yw'r data cyd-destunol yn cynnwys gwybodaeth am ba un a oes gan ysgol uned/sylfaen adnoddau arbennig. Gall hyn effeithio ar ddeilliannau perfformiad a dylid ystyried hyn fel rhan o'r hunanwerthusiad. Gweler tudalen 5 o (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4**. Fodd bynnag, bydd a) **Adroddiad Crynodeb o Gyraeddiadau Ysgol Uwchradd** yn rhoi gwybodaeth am nifer yr Unedau AAA/Dosbarthiadau Arbennig yn yr ysgol.

² Caiff perfformiad ei feincnodi yn erbyn ysgolion â chanran debyg o ddisgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (FSM). Gweler yr **Eirfa** a t 20 o (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael rhagor o wybodaeth am feincnodi FSM.

5 DADANSODDIAD ENGHREIFFTIOL (C):
SETIAU DATA CRAIDD CYMRU GYFAN: PECYN PERFFORMIAD
CA4

Cyflwyniad

- 5.1 Mae'r nodiadau canlynol yn tynnu sylw at bwyntiau allweddol y gellir eu tynnu o Becyn Perfformiad CA4 Setiau Data Craidd Cymru Gyfan sydd wedi'i gynnwys yn y Canllaw hwn ar Hunanwerthuso Ysgol. Mae'r pecyn hwn yn darparu dadansoddiadau manwl o berfformiad ysgol o gymharu â Theulu'r ysgol, ei Hawdurdod Lleol, a Chymru.
- 5.2 Gweler (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael esboniad cynhwysfawr o sut i ddefnyddio'r Pecyn Perfformiad hwn.
- 5.3 Rhennir y **Pecyn Perfformiad** hwn yn adrannau. Ar ddechrau'r rhan fwyaf o'r adrannau hyn, ceir rhestr o gwestiynau cyfarwyddyd y gallech eu defnyddio o bosibl i lywio eich gwaith hunanwerthuso. Datblygwyd y rhain ar y cyd ag Estyn yn y rhan fwyaf o achosion.

Hunanwerthuso - Cefndir y Teulu

- 5.4 **Teulu o Ysgolion:** Yr ysgol hon yw'r isaf ond tair o ran lefel yr her y mae'n ei hwynebu gan mai hi yw aelod wyth mewn teulu o 11 ysgol. Ym mhob teulu, aelod cyntaf y teulu yw'r un sy'n wynebu'r her fwyaf a'r olaf sy'n wynebu'r her leiaf.
- 5.5 Dangosir safle'r ysgol yn y teulu yn **natganiad rhagarweiniol Setiau Data Craidd Cymru Gyfan** ym mis Gorffennaf. Mae'r wybodaeth hon ar gael yn hawdd hefyd ar unrhyw siartiau Cymharu Teulu, lle caiff bar yr ysgol ar y siart ei ddynodi gan ymyl coch. Er enghraifft, gweler Adran 1 - Dangosyddion allweddol, siart 1.1b.

Hunanwerthuso

Adran 1 Pecyn Perfformiad CA4: Dangosyddion Allweddol

- 5.6 Mae'r Adran hon yn y Pecyn Perfformiad yn edrych ar ganran y disgyblion 15 oed sy'n cyflawni'r dangosyddion perfformiad allweddol. Mae'r dadansoddiadau yn cynnwys cymariaethau â Theulu'r ysgol, ei Hawdurdod Lleol, a Chymru: gwahaniaethau rhwng y rhywiau a gwahaniaethau rhwng perfformiad disgyblion FSM/dim FSM.
- 5.7 Caiff materion a nodir yn **Adran 8: Meincnodi** eu cynnwys yn y pwyntiau allweddol ar gyfer yr Adran hon hefyd. Rhoddir rhif y siart y tynnwyd y mater ohono wrth ymyl y mater neu'r cam gweithredu perthnasol.
- 5.8 **Lefel 2 Cynwysedig: Materion a chamau gweithredu**
(Siartiau 1.1a-c ac 1.2a, b)

MATERION:

- Mae perfformiad wedi dirywio dros y tair blynedd diwethaf
- Mae lefelau perfformiad yn is na chyfartaledd y teulu a Chymru ond ychydig yn uwch na chyfartaledd yr ALI
- Dirywiodd perfformiad disgyblion FSM a disgyblion dim FSM
- Mae tua 5% yn llai o ddisgyblion na'r disgwyl yn cyflawni L2 Cynwysedig, o ystyried lefelau cymhwysedd FSM - (Siart 8.8a. Gweler t23 o (dd) Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4 i gael rhagor o fanylion am gymariaethau yn erbyn perfformiad enghreifftiol disgwyledig)
- Pedwerydd chwarter³ yn y grŵp meincnodi FSM (Siart 8.1b)

CAMAU GWEITHREDU:

- Cysylltu ag aelod 7 o'r Teulu sydd â'r perfformiad gorau yn y Teulu

³ Chwarter cyntaf = chwarter sy'n perfformio orau a'r pedwerydd chwarter = chwarter sy'n perfformio waethaf. Gweler yr **eirfa** a T 20 o **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael rhagor o wybodaeth am feincnodi FSM.

- Ystyried sefydlu Cymuned Dysgu Proffesiynol rhwng ysgolion
- Cysylltu ag ysgolion yn y Teulu sy'n wynebu amgylchiadau mwy heriol ac y mae eu disgyblion FSM yn perfformio ar lefel uwch
- Ystyried y strategaethau a ddefnyddiwyd yn 2007/08 pan oedd perfformiad yn y chwarter cyntaf, er gwaethaf anghydbwysedd rhwng y rhywiau yn y garfan (mwy o fechgyn na merched 15 oed yn 2007/08). (Siart 8.3a ac yn (b) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4**, Siart 1.3a)

5.9 **Lefel 2: Materion a Champau Gweithredu**

(Siartiau 1.3a-c ac 1.4a, b)

MATERION:

- Mae perfformiad wedi dirywio ac mae bellach yn waeth na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
- -7.49% yw'r bwlch rhwng y rhywiau (% uwch o ferched yn cyflawni L2 na bechgyn)⁴; sy'n uwch na chyfartaledd y Teulu
- Mae perfformiad disgyblion FSM ymhellach y tu ôl i gyfartaleddau FSM y Teulu, yr ALI a Chymru na pherfformiad disgyblion dim FSM
- Pedwerydd chwarter y grŵp meincnodi FSM (gweler Siart 8.1b)

CAMAU GWEITHREDU:

- Adolygu perfformiad a chyfraniad pob maes pwnc
- Cysylltu ag aelod 7 o'r teulu i drafod strategaethau a ddefnyddiwyd o bosibl i leihau'r bwlch ym mherfformiad y rhywiau ar Lefel 2
- Cysylltu ag ysgolion eraill yn y Teulu lle mae disgyblion FSM yn perfformio ar lefel uwch

⁴ Mae gwerth sero yn dangos nad oes unrhyw wahaniaeth rhwng perfformiad y bechgyn a'r merched; mae gwerth negatif yn dangos bod perfformiad y bechgyn yn waeth na pherfformiad y merched; mae gwerth positif yn dangos bod perfformiad y bechgyn yn well na pherfformiad y merched. Gweler tudalennau 13-15 o **(dd) Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4**.

5.10 **Cymharu cyflawniad ar Lefel 2 â ph'un a gyflawnir Lefel 2 Cynwysedig ai peidio** (Siartiau 1.5 a, b)

Mae'r siartiau hyn yn dangos % y disgyblion a gyflawnodd L2 ond na lwyddodd i gyflawni L2 Cynwysedig. Mae'r rhain yn ein galluogi i gymharu perfformiad â pherfformiad y Teulu, yr ALI a Chymru. Ni thynnwyd unrhyw faterion eraill, yn ychwanegol at y rhai a nodwyd eisoes, o'r siartiau hyn yn yr achos hwn.

5.11 **Lefel 1: Materion a chamau gweithredu**

(Siartiau 1.6a-c ac 1.7a, b)

MATERION:

- Mae perfformiad wedi dirywio ac mae'n waeth na pherfformiad y Teulu am y tro cyntaf mewn pum mlynedd. Mae perfformiad ychydig yn uwch na chyfartaleddau'r ALI a Chymru.
- Mae'r bwlch rhwng y rhywiau yn cyfateb i gyfartaledd y Teulu ac ychydig yn llai na chyfartaleddau yr ALI a Chymru
- Mae perfformiad disgyblion FSM wedi dirywio ac mae'n is na chyfartaleddau'r Teulu a'r ALI ac yn cyfateb i gyfartaledd Cymru
- Pedwerydd chwarter y grŵp meincnodi FSM (gweler Siart 8.1b)

CAM GWEITHREDU:

- Adolygu perfformiad a chyfraniad pob maes pwnc.
- Adolygu nifer y rhai sy'n sefyll arholiadau a'r cymorth sydd ar gael i bob disgybl
- Ystyried y strategaethau a ddefnyddiwyd yn 2007/08 pan oedd perfformiad yn y chwarter cyntaf ar gyfer L1, er gwaethaf anghydbwysedd rhwng y rhywiau yn y garfan (mwy o fechgyn na merched 15 oed). (Siart 8.4a ac yn (b) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4**, Siart 1.3a)

5.12 **Sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio:** Materion a chymau gweithredu

(Siartiau 1.8 a-d)

MATERION:

- Mae sgoriau'n is na chyfartaledd y Teulu, ychydig yn is na chyfartaledd Cymru, ond yn uwch na chyfartaledd yr ALI
- Mae'r bwlch rhwng y rhywiau yn fwy na chyfartaleddau'r Teulu, ond ychydig yn is na chyfartaleddau'r ALI a Chymru
- Mae sgôr pwyntiau wedi'i chapio disgyblion FSM yn llawer is na sgôr disgyblion dim FSM
- Pedwerydd chwarter y grŵp meincnodi FSM (gweler Siart 8.1b)
- Ennill ychydig yn llai o bwyntiau na'r disgwyl, o ystyried lefelau cymhwysedd FSM (Siart 8.8b)

CAM GWEITHREDU:

- Adolygu strategaethau i gefnogi disgyblion FSM

5.13 **Dangosydd Pynciau Craidd (DPC):** Materion a chymau gweithredu

(Siartiau 1.9a-c ac 1.10a-b)

MATERION:

- Mae perfformiad wedi dirywio dros y tair blynedd diwethaf. Mae lefelau perfformiad yn is na chyfartaleddau'r Teulu a Chymru ond yn uwch na chyfartaledd yr ALI
- Mae'r bwlch rhwng y rhywiau yn llai na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
- Mae perfformiad disgyblion FSM yn dirywio ac mae'n waeth na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
- Pedwerydd chwarter y grŵp meincnodi FSM (gweler Siart 8.1b)

CAM GWEITHREDU:

- Gwella perfformiad mewn Saesneg a mathemateg i'r ail chwarter er mwyn cyd-fynd â pherfformiad mewn gwyddoniaeth (Siart 8.1b. Gweler paragraffau 5.18 - Saesneg a 5.21 - gwyddoniaeth am ddadansoddiadau ynghylch hyn)
- Cysylltu ag ysgolion eraill yn y Teulu lle mae disgyblion FSM yn perfformio ar lefel uwch
- Adolygu'r strategaethau a ddefnyddiwyd yn 2007/08 pan oedd perfformiad yn y chwarter cyntaf, er gwaethaf anghydbwysedd rhwng y rhywiau yn y garfan (mwy o fechgyn na merched 15 oed). (Siart 8.5a ac yn (b) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4** Siart 1.3a)

5.14 Disgyblion nad ydynt yn Ennill Unrhyw Gymwysterau: Materion a champau gweithredu

(Siartiau 1.11a, b; 1.12a, b; 1.13a, b; 1.14a, b)

Mae'r siartiau hyn yn dangos cyfran y disgyblion 15 oed nad ydynt yn ennill cymwysterau cydnabyddedig sy'n gadael addysg amser llawn a chyfran y disgyblion nad ydynt yn ennill cymwysterau nad ydynt yn gadael addysg amser llawn. Gweler t12 o **(dd) Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael rhagor o fanylion.

MATERION:

- Mae nifer y disgyblion nad ydynt yn ennill unrhyw gymhwyster yn parhau i fod yn isel
- Yn agos i gyfartaledd Cymru yn achos y rhai sy'n gadael addysg; yn is na chyfartaledd Cymru yn achos y rhai nad ydynt yn gadael addysg, ond yn uwch na chyfartaledd yr ALI yn y ddau achos
- Bwlch rhwng y rhywiau - ceir mwy o fechgyn nad ydynt yn ennill unrhyw gymhwyster na merched. (D.S. Yn siartiau 1.12a, b ac 1.14a, b, mae gwerthoedd positif yn dangos bod perfformiad y bechgyn yn waeth na pherfformiad y merched; ac mae gwerthoedd negatif yn dangos bod

perfformiad y bechgyn yn well na pherfformiad y merched. Mewn siartiau eraill sy'n dangos y gwahaniaethau rhwng y rhywiau, y gwrthwyneb sy'n wir).

CAM GWEITHREDU:

- Dim

5.15 Gwahaniaethau rhwng y Rhywiau

(Siartiau 1.15a, b)

Mae'r graffiau hyn yn dangos y gwahaniaethau mewn perfformiad (fel canrannau) rhwng bechgyn a merched ar gyfer prif ddangosyddion perfformiad CA4 dros y pum mlynedd diwethaf. Ni thynnwyd unrhyw faterion eraill, yn ychwanegol at y rhai a nodwyd eisoes, o'r siartiau hyn yn yr achos hwn.

Hunanwerthuso

Adrannau 2, 3, 4 a 5 Pecyn Perfformiad CA4:

Dadansoddiadau o Drothwyon Lefel 1 (L1) a Lefel 2 (L2) yn ôl Pwnc Craidd

- 5.16 Mae'r siartiau hyn yn dangos cyfran y disgyblion 15 oed sydd wedi cyflawni Lefel 1 neu Lefel 2 yn y pynciau craidd yn eich ysgol dros y pum mlynedd diwethaf ynghyd â chymariaethau â'ch Teulu, yr ALI a Chymru. Gweler (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael rhagor o fanylion.
- **Lefel 1:** yn cynrychioli cymhwyster sy'n cyfateb i TGAU graddau D i G
 - **Lefel 2:** yn cynrychioli cymhwyster sy'n cyfateb i TGAU graddau A* i C
- 5.17 Caiff materion a nodir yn **Adran 8: Meincnodi** eu cynnwys yn y pwyntiau allweddol ar gyfer yr Adran hon hefyd. Rhoddir safle'r siart y tynnwyd y mater ohono wrth ymyl y mater neu'r cam gweithredu perthnasol.
- 5.18 **Adran 2: SAESNEG: Materion a chamau gweithredu**
(Adran 2: Siartiau 2.1a-c a 2.2a-c)
- MATERION:**
- **L2:**
 - Dirywiad mewn perfformiad eleni
 - Yn is na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
 - Mae'r bwlch rhwng y rhywiau yn llawer llai na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
 - Pedwerydd chwarter y grŵp meincnodi FSM (Siart 8.6a)
 - **L1:**

- Mae perfformiad wedi amrywio o gwmpas 95%+ dros y pum mlynedd diwethaf (gweler Tablau Data Crai 10.1a yn Adran 10 i gael y ffigurau gwirioneddol)
- Yn uwch na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
- Mae'r bwlch rhwng y rhywiau ychydig yn fwy na chyfartaledd y Teulu ac ychydig yn llai na chyfartaleddau'r ALI a Chymru

CAMAU GWEITHREDU:

- Canolbwyntio ar gynyddu nifer y graddau A*-C (gweler paragraff 3.2.1 neu'r Eirfa am ddiffiniadau o Drothwy L2 a Throthwy L1)
- Ystyried pam bod y bwlch rhwng y rhywiau o ran L2 yn llai na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru. A yw hyn wedi digwydd am fod y bechgyn yn perfformio'n dda neu am fod y merched yn perfformio'n wael, o gymharu â chyfartaleddau'r rhywiau. Cynyddu % y bechgyn a'r merched sy'n cyflawni L2 mewn Saesneg

5.19 Adran 3: CYMRAEG FEL IAITH GYNTAF

Dim un disgybl yn cymryd Cymraeg fel iaith gyntaf. Gweler tudalen 5 o (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA2** i gael rhagor o wybodaeth ynghylch pam y gallai data ar y Gymraeg fel iaith gyntaf fod ar goll o Setiau Data Craidd Cymru Gyfan rhai ysgolion.

5.20 Adran 4: MATHEMATEG: Materion a champau gweithredu

(Siartiau 4.1a-c a 4.2a-c)

MATERION:

- **L2:**
 - Wedi dirywio eleni a'r perfformiad gwaethaf dros y pedair blynedd diwethaf
 - Yn is na chyfartaleddau'r Teulu a Chymru ond yn uwch na chyfartaledd yr ALI

- Pedwerydd chwarter y grŵp meincnodi FSM (Siart 8.7a)
- **L1:**
 - Mae perfformiad wedi amrywio o gwmpas 95%+ dros y pum mlynedd diwethaf (gweler Tablau Data Crai 10.1a yn Adran 10 i gael y ffigurau gwirioneddol)
 - Mae'r bechgyn yn perfformio'n well na'r merched

CAMAU GWEITHREDU:

- Canolbwyntio ar gynyddu nifer y graddau A*-C (gweler paragraff 3.2.1 neu'r Eirfa am ddiffiniadau o Drothwy L2 a Throthwy L1)
- Adolygu'r strategaethau a ddefnyddiwyd yn 2007/08 pan oedd perfformiad yn y chwarter cyntaf ar gyfer L2, er gwaethaf anghydbwysedd rhwng y rhywiau yn y garfan (mwy o fechgyn na merched 15 oed). (Siart 8.7a ac yn (b) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Pecyn Cyd-destunol CA4**, Siart 1.3a)

5.21 **Adran 5:** **GWYDDONIAETH:** **Materion a chamau gweithredu**
(Siartiau 5.1a-c a 5.2a-c)

MATERION:

- **L2:**
 - Mae perfformiad wedi dirywio dros y flwyddyn ddiwethaf.
 - Yn uwch na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
 - Ail chwarter y grŵp meincnodi FSM (Siart 8.7b)
- **L1:**
 - Cafwyd lefelau perfformiad o 94% ac uwch dros y pum mlynedd diwethaf (gweler Tablau Data Crai 10.1a yn Adran 10 i gael y ffigurau gwirioneddol)
 - Mae'r bwlch rhwng y rhywiau yn fach iawn ac yn llai na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru

CAM GWEITHREDU:

- Canolbwyntio ar strategaethau i wella perfformiad a chodi perfformiad L2 i chwarter cyntaf y grŵp meincnodi FSM (Siart 8.7b)

Hunanwerthuso
Adran 6 Pecyn Perfformiad CA4:
Dadansoddiadau o Drothwyon Lefel 1 a Lefel 2 - Gwahaniaethau rhwng y
Rhywiau

- 5.22 Mae'r graffiau hyn yn dangos y gwahaniaethau mewn perfformiad (fel canrannau) rhwng bechgyn a merched yn y pynciau craidd dros y pum mlynedd diwethaf ac yn cymharu perfformiad â'r Teulu, yr ALI a Chymru. Ni thynnwyd unrhyw faterion eraill, yn ychwanegol at y rhai a nodwyd eisoes, o'r siartiau hyn yn yr achos hwn.

Hunanwerthuso
Adran 7 Pecyn Perfformiad CA4:
Presenoldeb

5.23 PRESENOLDEB: Materion a chamau gweithredu
(Siartiau 7.1a, b; 7.2 a, b a 7.3)

MATERION:

- Presenoldeb yn well na chyfartaleddau'r Teulu, yr ALI a Chymru
- Lefelau isel o absenoldebau anawdurdodedig

CAM GWEITHREDU:

- Parhau â strategaethau i wella presenoldeb

Hunanwerthuso
Adran 8 Pecyn Perfformiad CA4:
Meincnodi

5.24 MEINCNODI

Mae data cenedlaethol yn dangos yn gyson bod cysylltiad rhwng canran y disgyblion sy'n gymwys i gael Prydau Ysgol am Ddim mewn ysgol a deilliannau perfformiad CA4. Yn gyffredinol, mae cyrhaeddiad yn gostwng pan fo lefelau cymhwysedd FSM yn cynyddu. Byddai'n annheg cymharu ysgolion sydd â ffigurau FSM isel iawn â'r rhai sydd â ffigurau uchel iawn. I oresgyn y broblem hon, mae ysgolion wedi'u gosod mewn pum grŵp meincnodi ar sail % y disgyblion sy'n gymwys i gael FSM. Mae'r adran hon o'r Pecyn yn cymharu perfformiad â pherfformiad ysgolion eraill yn y grŵp meincnodi FSM perthnasol. Gweler tudalennau 20-22 o (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** i gael rhagor o fanylion. Mae materion a dynnwyd o'r adran hon wedi'u cyflwyno o dan y dangosydd perfformiad allweddol neu'r maes pwnc perthnasol yn gynharach yn y ddogfen hon.

Hunanwerthuso
Adran 9 Pecyn Perfformiad CA4:
Gwerth a Ychwanegwyd

5.25 GWERTH A YCHWANEGWYD

Mae'r graffiau yn rhoi mesur o'r cynnydd a wnaed gan ddisgyblion 15 oed o asesiadau athrawon CA2 neu CA3 i gyflawni'r prif ddangosyddion yn CA4, yn yr ysgol yn ystod y flwyddyn academaidd ddiwethaf ynghyd â deilliannau aelodau eraill eich teulu. Mae'r ysgolion â gwerth positif wedi perfformio'n well na'r disgwyl; mae'r rhai â gwerth negatif wedi perfformio'n waeth na'r disgwyl. Gweler t23 o (dd) **Setiau Data Craidd Cymru Gyfan: Nodiadau Canllaw CA4** a (ch) **Llinell Amser Data Perfformiad Ysgol - CA4** i gael rhagor o fanylion.

5.26 Materion a chatau gweithredu: GWERTH A YCHWANEGWYD

MATERION:

- **CA2 – CA4:** llawer yn waeth na'r perfformiad disgwyliedig ar gyfer L2 Cynwysedig, L2, DPC a'r Sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio
- **CA3 – CA4:** llawer yn waeth na'r perfformiad disgwyliedig ar gyfer L2

CAM GWEITHREDU:

- Ystyried a yw asesiadau athrawon a gynhelir ar ddiwedd CA2 a CA3 yn adlewyrchu perfformiad yn gywir. Trafod ag ysgolion cynradd yn y Clwstwr y mater o safoni lefelau CA2 a CA3 ar gyfer pynciau craidd yn y flwyddyn berthnasol ar gyfer y garfan honno ac unrhyw welliannau a wnaed ers hynny.
- Ystyried unrhyw gamau gweithredu a nodwyd yn gynharach yn y ddogfen hon i wella perfformiad o ran L2 Cynwysedig, L2, DPC a'r Sgôr Pwyntiau wedi'i Chapio.

